

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัด เพชรบูรณ์

ผู้วิจัย : พระอำพันธ์ เสฏฐธมโม (เสมาคำ)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร.อัครเดช พรหมกัลป์, ศศ.บ., พธ.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

: พระครูนิวิฐศีลขันธ, ดร., พธ.บ., รป.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์

ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พระสงฆ์ในพื้นที่อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๑๗๘ รูป เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๙ รูป/คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิธูโร ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาคือ ด้านนิสสยสัมปันโน ($\bar{X} = 3.45$) และด้านจักขุมา ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

๒) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ พรรษา วุฒิการศึกษานักธรรม วุฒิการศึกษาบาลีและวุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๓) ปัญหา อุปสรรค ของภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอ บึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า เจ้าอาวาสบางครั้งยังขาดการใคร่ครวญในการปฏิบัติงานในด้านการบริหารการปกครอง ไม่ค่อยมีความรู้ความสามารถในทางการบริหารอีกทั้งความคิดยังไม่กว้างไกล ยังไม่ค่อยมีการนำความรู้ ความคิดมาปรับใช้ในการปกครองคณะสงฆ์อีกทั้งการบริหารจัดการงบประมาณ และการเงินยังเกิดประโยชน์ไม่ดีเท่าที่ควร แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำตามหลัก ปาปนิกรรมของเจ้าอาวาสในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า เจ้าอาวาสควรใคร่ครวญใน การปฏิบัติงาน การบริหารการปกครอง ควรศึกษาหาความรู้ เพื่อนำความคิด ความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการบริหารงานการปกครองคณะสงฆ์ ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการระบบข้อมูลเบื้องต้นภายใน การปกครองเพื่อให้การบริหารงบประมาณ และการเงินเกิดประโยชน์สูงสุด

Thesis Title : The Leadership According to Pāpanikadhamma of the Abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province

Researcher : Phra Amphan Setthaphammo (Semakham)

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Akkaradecha Brahmakappa
B.A., M.A., Ph.D. (Public Administration)

: Phrakhrunivitsilakhan, Dr.
B.A., M.A., Ph.D. (Public Administration)

Date of Graduation : March 15, 2016

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the leadership according to Pāpanikadhamma (qualities of a successful shopkeeper) of the abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province, 2) to compare the leadership according to Pāpanikadhamma of the abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun by classifying on the personal factors, and 3) to study the problems, obstacles and suggestions for the leadership according to Pāpanikadhamma (qualities of a successful shopkeeper) of the abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province.

This research applied the Mixed Methods Research consisting of the qualitative and quantitative research. The sample was 178 monks in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province. The tools of the research were questionnaire and in-Depth interview from the 9 key informants. The analysis of data used Statistical Package for Social Science. The statistics for analysis data used Frequencies, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and F-test with One Way ANOVA and Least Significant Difference: LSD.

Results of the Research

1. Overall, the leadership according to Pāpanikadhamma of the abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province was at the high level ($\bar{X}=3.47$). When considering each aspect, it was found that the Vidhuro (Capable of administering business) was at the highest level ($\bar{X}=3.61$). Then, the Nissayasampanno (having good credit rating) was $\bar{X}=3.45$. However, the Cakkhuma (Shrewd) was at the lowest level ($\bar{X}=3.34$).

2. The monks having the different age, year, degree of education in Dhamma, degree of education in Pali and degree of General education had no the different opinion toward the leadership according to Pāpanikadhamma of the abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province. Therefore, the hypothesis was denied

3. The problems and obstacles of the leadership according to Pāpanikadhamma of the abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province were that the monks sometimes had no introspection in working, and was the insufficient knowledge and capability in the management. Moreover, the monks rarely applied the knowledge and thought for the management. The budget management was inefficient. The ways for the development of the leadership according to Pāpanikadhamma of the abbots in Bueng Sam Phan District, Phetchabun Province were that the monks should have the introspection in working and learn the knowledge to apply for the management. Moreover, the monks should apply the technology for the information system management in the budget management.